

Хърсово. И действително, полския пътешественик *Oswięcim* през 1636 г. го споменува като българско заселище *Hirsovo* (Ср. Иречекъ, Пжт., II, 754). Въ него има черква и старо градище. Освен монети (нѣкои и отъ Алекс. Вел.) тамъ били намѣрени две малки плочи, на които билъ изобразенъ конникъ, че гони сърна. Подобни находки сж станали и при понататъшното село *Копарани*, — корена отъ името на което може лесно да се съпостави съ практикувания въ Вресово или тия краища старъ желѣзо-медникарски занаятъ. (Въ каква връзка се намира това планинско *Hirsovo* съ Дунавското *Хърсово*, — ще се догадва отъ станалитѣ разселвания съ идването на турцитѣ по тия краища).¹⁾ Подобни предания сочатъ въобще развитата желѣзо-медна индустрия презъ българското царство, която съ идването на турцитѣ взема нова насока или се съсредоточава въ други балка-ски кжтове (въ село *Добраина* напримѣръ, Провадийско, сжщо се говори за нѣкагашни тамъ „80 дюкяна казанджийски“. Медникарството въ Сливенъ е било доволно развито до презъ първата половина на миналния вѣкъ, но палмата на металното производство се пада на тукашнитѣ оржжейни производители — пушкаритѣ).

Съобщения и превозни срѣдства.

Съобщенията презъ и около Сливенъ въ старо българско време сж били ако не силно, то поне доста развити. Както се каза, главния път отъ Търново за Одринъ и Цариградъ е билъ презъ Сливенъ. И по посока отъ Сливенъ за Търново презъ Селището, „Тжпана“ и „Демиръ-капия“, се посочватъ диритѣ на „стария“ път. Още при разглеждането на Сливенъ презъ трако-римскитѣ периоди се отбеляза, че пътя отъ Одринъ, респективно *Кабиле* (до по-последния Диамполисъ — Ямболъ) за Мизия (Северна България) е минавалъ презъ *Porta Ferrea* (надъ Сливенъ) и водѣлъ отъ тамъ за *Nicopolis ad Haemum* (днесъ с. *Никюпъ* до Търново), а отъ тамъ — за Дунавскитѣ покрайнини (напр. града *Novae*, днешното с. Стъкленъ при Свищовъ и т. н.) Тия пътища сж били не само военни, но и търговски. За царъ Иванъ Александъръ редовно се пише, че съ войска отъ Търново за Южна България, той прямо отъ столицата се отзовавалъ въ Сливенъ. Царскитѣ сватбари презъ негово време, придружени отъ византийска гвардия до Ямболъ, сж минали сжщо презъ Сливенъ (за Търново). Ако се сжди отъ народната пѣсня за „*Домна Кралица*“, съ източникъ отъ с. *Пандаклий* (между Ямболъ и Къзълъ-

¹⁾ Следи отъ желѣзарница щѣ се намѣрятъ и въ други изчезли заселища, а и въ номенклатурни названия, като *Демирджии* (села съ имена отъ тоя корень има десетъ), с. Желѣзна при Чипровци, при с. Сѣнокошь, Етрополе, Троянъ и др., и намѣренитѣ въ ново време следи отъ желѣзарници (хематитови) при Ямболъ и Бургасъ (Ср. Пеп., 1882—84, кн. 2, 4, 6 и 10; Иречекъ, Пжт. II, 451—452).